UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis. ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue] docto eos digne legenti. predicanti. aut ...

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Dominica tertia post pasca.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Visual Library

habẽs ſignaculũ hꝛ. ſcȝ qꝛ ſcit deꝰ q̄ ſunt eiꝰ.
Dicit gloſa ꝑma ꝙ illi q̄s deꝰ elegit ⁊ imo/
biliter ĩ fide fundauit ꝑſeuerãt firmi. Qui
ãt perit nõ erat finaliter de fũdamẽto ⁊ de
ꝑdeſtinatiſ. Quale ãt ſit illud ſignaculũ q̄d
eſt impſſum talibꝫ dicit glo. ij. ꝙ mẽti taliũ
eſt impſſũ q̄ddã inſigniũ. amiciſ vt accedãt
inimiciſ ãt vt territi fugiãt. ⁊ hꝛ etiã fit dum
ſunt mali. vñ ſcit deꝰ q̄ ſunt eiꝰ. ij. Thio. ij.
id eſt amat et defendit ꝑdeſtinatos ſuos.
etiã dum ſunt mali. Et nota ꝑ hꝛ ꝙ eos ꝯti
nue munit apparet hoſtibus ⁊ amiciſ ꝙ ipi
ſunt ſignaculũ dei inter ꝑdeſtinatos. Ha
bent eñ ꝑdeſtiati etiã dũ ſunt mali q̄ndã
caracterẽ q̄ diſtinguunꝛ a damnãdis. Vñ
et tribu Juda duodecĩ milia ſignati. Ter
tio xp̄s cognſcit oues ſuas ꝑ vocẽ. Vox eñ
ouiũ xp̄i eſt blanda dulciſ ⁊ hũilꝛ. Nã electi
dei ⁊ ſi oĩa mãſuete faciũt. maxĩe tñ in ver/
bis dulces ſũt. Juxta illd̄ Ecci. xlv. In ver
bis ſuis mõſtra placauit. q̄d tũc fit qñ ele/
cti dei etiã tirãnos mũdi dulcedine vboꝝ
cõprehẽdũt. Vñ eis dictũ eſt a xp̄o. Dabo
vob os ⁊ ſapiãȝ cui nõ poterũt reſiſtere oẽs
aduerſarij vr̄i. Lu. xxj. Cõtra ãt. oues dia
boli loquũꝛ pacẽ cũ ꝓximo ſuo. mala ãt in
cordibꝫ eoꝝ. Et iteꝝ in ps. Verba oris eiꝰ
iniq̄tas et dolꝰ. Tales eñ publice bonos
infamãt. occulte detrahũt. ⁊ vbi pñt perſe/
quunꝛ. De q̄bꝫ in ps. Sedens aduerſus
frẽm tuũ loquebaris. et aduerſum filium
matris tue ponebas ſcandalũ ⁊c. Quiſq̄s
g̊ hꝫ colorẽ albũ ꝑ interiorẽ puritatẽ. nigꝝ
per exteriorꝭ ꝯuerſatõis hũilitatẽ. ſignũ
charitatiſ ꝑ deuotõem ad dñm. affectiõem
⁊ vocis dulcedinẽ ꝑ pietatiſ allocutõem. Re
hꝛ eſt ouis, ꝑ qua xp̄s poſuit aĩaȝ ſuã. vt ſic
eam per grãm hic ſibi eligeret et in futuro
ad dexterã in gl̄a circa ſe ſtatueret. Quod
nobis ꝑſtare dignetꝛ pater et filius ⁊ ſpũſ/
ſanctꝰ Amen.

Dominica tertia poſt paſca. I

Sermo. LXV

Mundus gaude/
bit vos autem ꝯtriſtabimini. ſȝ
triſticia vr̄a vertetur in gaudiũ.
Joh. xvj. Si non eſſet alia ꝯſolatio electo
rũ dei in hac vita ad tribulatõẽs et miſeri
as hꝰ mundi equanimiter ꝑferendas ⁊ tol
lerandas. ſatis poſſet ſufficere pñtis euan
gelij illa xp̄i animatõ qua ꝯfortando ſuos
⁊ mũdi tranſitoriã momentaneãq̄ꝫ volup/
tatem. ⁊ perpetuã ac in eternũ manſuram
iocunditatẽ oĩbꝫ ſuis preparatam ꝑdi/
cit. Quoꝝ vtrũq̄ꝫ in vbis ꝓpoſitis hꝛ expri
mit. quia mundus gaudebit. vos aũt con
triſtabimini. ſed triſticia vr̄a vertetꝛ in gau
dium. ⁊ gaudiũ vtiq̄ꝫ tale q̄d nemo tollet a
vobis. Unde Augꝰ. in quadã omelꝛ. ſuper
ep̄laȝ Johãnis tractans illud Mundus
tranſit ⁊ ꝯcupiſcẽtia eius. dicit. Quid vis.
vtrũ amare tempalia et tranſire cum tem/
pore. an xp̄m amare et ĩ eternũ viuere. Ex
q̄bꝫ patere poteſt differẽtia inter filios ſcl̄i
et filios dei. quia filij ſeculi amant gaudia
tranſitoria. filij aũt dei gaudia eterna. Fi
lij ſeculi amant aſperitatẽ veram. iocundi
tatem falſam. certum dolorem incertã vo/
luptatem. durũ laborem. timidam quietẽ
rem plenam miſeria. ſpem beatitudĩs ina/
nem. Inquit Augꝰ. ſupra ps. Econtra vo
electi dei et filij eius ſpũſancto adoptati ⁊
ſi habent triſticiã corporis ſed tñ leticiam
retinent mentis. Gaudiũ enim eoꝝ eſt nõ
de creatura ſed creatore. cui cõpata. aliun/
de oĩs iocunditas meror eſt. oĩſq̄ꝫ ſua
uitas dolor eſt. oĩe dulce amaꝝ. oĩe de/
corũ fedũ. oĩe quod delectare poteſt mo/
leſtum. inquit Berñ. in quodam ſermone.
Ecce quanta differentia inter filios ſeculi
et dei. Eſt inſuper et alia. quia finaliter fi/
lij ſeculi in ſe merores inuenient. qui dere
licto creatore gaudiũ in ſe querebant. In
quit Gre. xij. li. moralꝛ. Unde Seneca ta/
le gaudium vocat potius initiũ future tri
ſticie. Ep̄la. lxiij. Econtra vo electi dei qui
pro creatore ſuo ſeculi miſerias pturbatio
nes ⁊ calamitates ſuſtinuerũt. finaliter illuc
perducentꝛ vbi erit ſemꝑ ſumma ſecuritas.
ſumma felicitas. felix libertas. felix beati/
tudo. vbi erunt homines angelis ſimiles.
Inquit Augꝰ. in li. de vtilitate agende pe/
nitentie. Hanc aũt differentiã ſaluator in/
nuens in verbis thematis dicit. Mũdus
gaudebit. ſcȝ ad tempus. vt poſtmodũ lu/
geat. vos autẽ cõtriſtabimini. ſed triſticia
veſtra vertetur in gaudiũ. In q̄bꝫ verbis
tria tangunꝛ. Primo filioꝝ huiꝰ ſeculi mo
mẽtanea vanitas. cũ dicit Mundus gau
debit. Scd̄o electoꝝ dei meritoria penali
tas. cũ dr̄. vos aũt cõtriſtabimini. Tertio
deſcribitꝛ eoꝝ ꝑmiatoria felicitas. cum dr̄.
ſed triſticia vr̄a vertetꝛ in gaudium.

Dixi primo ¶ A ꝙ in v̄bis p̄miſ/
ſis tangit̄ p̄mo filioꝝ hu⁹ ſcl'i momentanea
vanitas. cū dr̄. Mund⁹ gaudebit. Eſt aūt
ſciendū ꝙ ſeculares ⁊ mūdani gaudēt di/
uerſimode. Quidā eīn gaudent ī vanitate
mūdi. q̄dam v̄o in voluptate pcti. Primū
gaudiū ē ꝑiculoſū ⁊ vanū. Scd'm ꝑnicio/
ſum et veſanū. Primū gaudiū oſtendunt
eſſe vanū q̄tuoꝛ. ſcȝ facilitas caſus. ignorā
tia ſtatus. cauſe gaudij tranſitus. ⁊ multi/
plicitas reat⁹. De p̄mo iſtud gaudiū oſten
dit facilitas caſus. Merito eīn qui timet
nō gaudet. vt q̄ videt domū proximi cōbu
ri. Sic aūt eſt de mundo quē de⁹ exigenti
bus ſuis peccatiſ ꝯtinue parat⁹ eſt deſtrue
re Juxta illud Hiere. xlv. Quos planta/
ui ego euello. Jſtud pȝ de Lucifero. Adā.
Juda. et vniuerſa terra que perijt diluuio
Quo ergo tu queris tibi gaudia. Ex quo
infero ꝙ h̄ probat p̄cipue vanitatem gau/
dij. quia gaudem⁹ in ſtatu in quo poſſum⁹
damnari. Secūdo probat iſtam vanitatē
ignorantia ſtatus. Merito dolet ⁊ nō gau
det viatoꝛ qui dubitat de rectitudine vie.
Nemo autem ſcit an amore vl' odio dign⁹
ſit. Eccs. ix. Thobie. v. Quale michi gau/
dium eſt qui in tenebris ſedeo. ⁊c. Tertio
iſtud gaudium probant eſſe vanum cauſe
hm̄oi gaudij tranſitus. Sicut eīn videm⁹
ꝙ plus dolet q̄ȝ gaudet pater videns fi/
lium hodie naſci et cras mori. Sic ⁊ mun
dus tranſit et cōcupiſcentia eius. de quo
gaudemus. Job. xx. Gaudiū ypocrite ad
inſtar puncti. Quarto gaudiū iſtud ꝓbat
eſſe vanum multiplicitas reat⁹. Vane eīn
expendit̄ ſupflua q̄ obligat̄ ad multa. In
multis autē offendim⁹ oīnes q̄d emēdare
tenemur luctu non gaudio. Jō vane gau/
demus. Unde Jſa. xxij. Vocauit nos do/
minus ad fletū et ad planctuȝ. De ſecūdo
gaudio ſcȝ q̄d eſt in voluptate de quo gau
dent inſani. dicitur Eccl'i. xix. Qui in iniq̄/
tate gaudet denotabitur. i. de nota libri vi
te delebitur. Quod oſtendūt quatuoꝛ. ſcȝ
efficiens materia forma ⁊ finis. Aliquan/
do eīn iudicat̄ res vituꝑabilis rōne effici/
entis. vt dona iniquoꝝ. Aliq̄n rōne mate/
rie. vt nūm⁹ plūbe⁹. Aliq̄n rōne forme. vt
homo monſtruoſus. Aliq̄n ratione finis.
vt ſirenaꝝ cantus. Sic gaudiū peccatoꝝ
ſc'm qualibet ſui cauſam vituperabile ⁊ in/
ſanū eſt. Et primo ratione efficientis. Si
laborans ad mortem rideret et gauderet
reputaretur inſanus ⁊ freneticus. peccans
moꝛtaliter laboꝛat ad moꝛtem anime. Jō
Eccs. ij. Riſum reputaui amentiā. et gau/
dio dixi quid fruſtra deciperis. Vere deci
pitur ꝑ ignoꝛantiā ſtatus. quia ſi aduerte/
ret peccati maculā. offenſam et penā fleret
ſc'm illud. Luc. xix. Quia ſi ſcires et tu. ſub
audi. fleres. Secundo iſtud gaudiū eſt i/
ſanum ratione materie. Fatuus reputare
tur qui ignem ad ſe cōburendū vel laqueū
ad ſe ſuſpendendū vel gladiū ad ſe interfi
ciendū faceret ſcienter et gaudenter. quod
facit qui gaudet de peccato. Jdo Prouer.
xv. dr̄. Gaudium eſt ſtulto facere ſtulticiaȝ.
Hij ſunt qui cum male fecerint exultāt in
rebus peſſimis. Tertio ratiōe foꝛme. Fa
tua eſſet mulier que coꝛam viro ſuo oſten/
deret ſigna impudicicie ſue. Sic fatui ſūt
qui in choꝛeis comeſationib⁹ ludis et hu/
iuſmodi gaudent. quia in hoc culpam ſuā
deo et hominib⁹ manifeſtant. ſicut illi qui
dixerūt Sapientie. ij. Venite ⁊ fruamur
bonis Jſa. xxiiij. Jngemuerūt qui letabā
tur coꝛde. ceſſauit gaudiū timpanoꝝ Jdo
dr̄. j. Coꝝ. vij. Tempus breue eſt. reliquȝ
eſt vt qui gaudent ſint tanq̄ȝ non gauden/
tes. Quarto iſtud gaudiū eſt inſanum ra/
tione finis. Piſcis ſumens cibum cū ha/
mo. auis granum in laqueo. fatue gaudet.
quia et hoc ſtatim ſequitur doloꝛ moꝛtis.
Unde. ij. Ethicoꝝ dr̄. Cuius finis malus
ip̄m quoq̄ȝ malum. finis gaudentiū ī pec/
cato eſt malus. quia Job. xxj. dr̄. Tenent
timpanū et cytharam et gaudent ad ſonū
oꝛgani. ſed in puncto ad infernū deſcēdūt
Scabioſus dum fricat gaudet. Sed illa
fricatio vertit̄ ei in perniciē ⁊ in anguſtiaȝ.
Sic huiuſmodi gaudiū Prouer. xiiij. Ri
ſus doloꝛe miſcebitur. et extrema gaudij
luctus occupat. Jdeo peccatoꝛibus gau/
dentibus dr̄ Jaco. iiij. Nunc miſeri lugete
et vlulate. Sicq̄ȝ patet primū membrum
noſtri thematis quod oſtēdit huius ſecu/
li momentaneā et fatuam vanitatem.

Dixi ſecundo ¶ B ꝙ in verbis
p̄miſſis oſtēdit̄ electoꝝ dei in hac vita me/
ritoꝛia penalitas. cū dr̄. vos aūt ꝯtriſtabi/
mini. Sicut aūt dicūt doctoꝛes ꝙ ꝑ h̄ ver
bum xp̄us. voluit ſignificare miſeriā hu⁹

mūdi quam debuerūt pati diſcipuli ſui et
oēs electi ꝛ ꝑ quā debuerūt mereri para
diſi gloriā. Uez qꝛ miſerie pn̄tꝭ ſeculi cō/
munes ſūt omib⁊ electis dei. vltra q̄s apl̄i
ſpecialiter debuerūt alias pati Jdō ipi erāt
ſpecialiter ꝯtriſtati ꝓ xp̄o. Erat āt triplex
cauſa ꝯtriſtatōis eoꝝ. Primo abſentia xp̄i
cuꝰ p̄ñtia erat eis toto mūdo dilectiſſima
Juxta illud Joh.vj. Ad quē ibimꝰ verba
vite eṫne habes. Scd̄a cā fuit odiū mūdi
Totꝰ em̄ mūdꝰ odio habuit apl̄os. q̄d fuit
q̄d tedioſū ꝛ triſtabile. Vñ̄ ſaluatoꝛ eis p̄
dixerat. Eritis odio oīb⁊ hoīb⁊ ꝓpt̄ nomē
meū. Tercia cā fuit ſeuicia dyaboli q̄ tirā/
nos cōmouit ꝯ̄ apl̄os. vt pſeq̄rent̄ eos ver
bis ꝛ factꝭ ꝛ infamia ꝛ in reb⁊ ꝛ ī corporib⁊.
ita vt oīſ q̄ occiderit eoſ arbitraret̄ obſeq̄ū
ſe p̄ſtare deo Joh.xvj. Jſta triplex triſticia
figurauit triſticiā oīm electoꝝ dei ī vita p̄/
ſenti. qꝛ ex his trib⁊ habēt cām triſticie. Ex
p̄mo ex abſentia xp̄i q̄d tūc fit qñ̄ deꝰ ad tē
pus ſubtrahit ſuis grāz vt videāt̄ electi q̄i
obliti a deo. Vñ̄ ps. Obliuiſceris inopie
nr̄e ꝛ tribulatōiſ nr̄e. Sūt āt ſubtractōis
hꝰ cauſe multiplices. inter q̄s cā p̄cipua eſt
ſupbia. Interdū em̄ ſubtrahit̄ grā vt cā af
fectuoſius q̄rāt. Interdū vt aliq̄ñ inuētā
meliꝰ ꝛ diligētiꝰ ſeruēt. Interdū āt ne ne/
gligētes fiāt. Interdū q̄buſdā ꝓpt̄ eoꝝ ſu/
perbiā. Sic em̄ grā ꝓmeret̄ ex humilitate
vt dicit Berñ. ſer. lv. ſup cātica. iuxta illud
Hūilib⁊ dat grāz. ita ſubtrahit̄ ꝓpt̄ ſupbiā
ad cū finē vt poſtea tales ſciāt q̄ mō dō ſer
uiēdū ſit cū timore. ꝛ exultādū cū tremore
Inq̄t idē Berñ. ſup cātica ſer. lxxiiij. Et fit
magne triſticie cauſa. qꝛ ſm̄ Ber. ibidem.
Sic aduētꝰ grē cā ē oīm bonoꝝ. eo ꝙ q̄nto
cito aduenit coꝛ durū ꝛ lapideū fac̄ molle
ꝛ ſanū. Incipit q̄z euellere. deſtruere. edifi
care. ꝛ plātare. rigare arida. tenebroſa illu/
minare. clauſa reſerare. frigida inflāmare.
necnō mutare p̄ua in directa ꝛ aſpa ī vias
planas. Ita ecōuerſo abſentia grē ē cauſa
oīm maloꝝ. eo ꝙ ſtatim torpet coꝛ ꝛ lāgue
re incipit. ac ſi cacabo bulliēti ſubtraheret̄
ignis. Et ex h̄ neceſſe ē triſtari aīaz. vt dicit
Ber. tādiu donec iteꝝ reuertat̄. ꝛ ſolito re
caleſcat coꝛ. Ualde ḡ timendū eſt homini
ymo ḡuiter ꝯtriſtandū de eo ꝙ grā ſibi in/
terdū ſubtrahit̄ cū tūc relinq̄t eū cuſtodia
ſua. nec dubitet in cā eē ſupbiā etiā ſi non
appareat. etiā ſi nihil tibi ꝯſciꝰ ſis. q̄d em̄ tu

neſcis ſcit deꝰ. quā q̄ nō ſp ꝓpter ſupbiam
q̄ iam eſt ſ3 q̄ futura eſt vt ſubtrahat̄. ſicut
p3 de Paulo. j. Coꝛ. xv. Siue ḡ iam exi/
ſtens ſiue nōdū ſp ſupbia eſt in cā. Inquit
Berñ. vbi ſup ſer. lv. Et ideo dicit ibidem
Berñ. ꝙ nihil ita ē efficax ad grāz ꝓmeren
dam retinendā et recuperandā q̄3 ſi oīno
coram dō inueniarꝭ nō alte ſape ſ3 timere.
qꝛ btūs hō q̄ ſp eſt pauidus. Et iteꝝ. qui
timet deū nihil negligit. Scd̄a cā triſticie
electoꝝ dei in hac vita eſt odiū ſeculariū3.
ſed certe nō d3 eē triſticia electꝭ. ꝙ odiūt̄ a
ſecularib⁊. Nam q̄d magni eſt odiū ab eo
q̄ ſe etiā odit. talis autē eſt mūdus q̄ ſctōs
odit. q̄ etiā ſeipm̄ odit. Qui em̄ diligit ini/
quitatē odit animā ſuaz. et q̄ ſibi neq̄ cui
bonꝰ. Jmo multū d3 eē delectabile bonis
ꝙ odiūt̄ potius q̄3 diligant̄ a ſecularibus.
Nam eoꝝ amoꝛ nō eſt niſi inimicicia dei.
Jaco. iiij. Qui voluerit eē amicꝰ mūdi. ini/
micus conſtituit̄ dei. Quid ḡ magni ſi bo/
nos odit mūdus q̄ ꝛ deum odit. Joh. xv.
Odio habuerūt me gratis. Hinc Joh. di
cit. j. Joh. v. Nolite mirari ſi odit vos mū
dus. Et certe nō mirandū qꝛ opa mundi
ſunt operib⁊ electoꝝ ꝯ̄ria ad inuicē. q̄ nul/
lo mō ꝯuenire pn̄t. Vñ̄ xp̄s arguit di. Nō
p̄t vos inq̄t odiſſe mūdus. dixit q̄buſda3
impfecte adhuc eū ſequentib⁊. me āt odit.
qm̄ teſtimoniū ꝑhibeo d̄ ipō qm̄ eius opa
mala ſunt. Hinc dr̄ Sap. ij. in perſona re/
proboꝝ dicentiū contra iuſtū virū. Gra/
uis eſt nobis ad videndū. qm̄ ꝯ̄rius ē opi
bus nr̄is. (L) Eſt tñ̄ vtiq̄ ſatis mirā
dum ꝙ mundus odit electos dei et ꝓbos
homines. non habens gratitudinē ad eo
rum bñ̄ficia. Ipſi em̄ doctrina ſua illumi/
nant mundū Math. v. Sic luceat lux ve/
ſtra. Et ibidem Uos eſtis lux mūdi. Uere
magna ingratitudo extinguere lucernam
in medio noctis. Sic odire ſanctos ꝛ ma
xime p̄dicatores illuminantes verbo veri
tatis. Scd̄o ipi ſunt q̄ diſciplina caſtigāt
mundū. Nam ꝑ eos iudicatur mundus. j.
Coꝛ. vj. Et ſi in vobis iudicat̄ mundus.
Hoc autē iudiciū eſt magne pietatis quia
tendit ad cōmendationē. Cum em̄ iudica/
mur a dn̄o corripimur. vt nō cū h̄ mundo
damnemur. Et ideo magna ingratitudo
eſt odire tales iudices caſtigantes ꝛ diſci/
plinātes maliciā noſtrā. q̄d eſt ſignū ſolius
repꝛobi hoīs. Juxta illud. Peccatoꝛ vita/

bit correptõez. Jmo eſt ſignũ hoīs deſpe/
rati. qꝛ ſcptũ eſt. Pctõꝛ cũ venerit in pfun
dũ maloꝝ ꝯtemnet. ſ. correptõnez. Tertio
ipi oꝛone iuuãt mundũ. Vñ in ps. Dixit
vt diſperderet eos. ſi nõ Moyſes electus
ei⁹ ſtetiſſet i ꝯfractõe ⁊c. Hic ps. Pro eo vt
me diligerẽt detrahebãt mihi. ego ãt ora/
bam. Quarto ipi mundũ ſua cohabitatõe
ꝯſeruãt Gen. xviij. Nõ delebo mũdũ pter
q̄draginta iuſtos. Et certe quicq̃d ds mũ
do facit in bñficijs ⁊ donis fortune et grẽ
oĩa dat pter bonos. Math. v. Pluit ſu
per iuſtos ⁊ iniuſtos. Prius dicit ſuper iu
ſtos. qꝛ pter merita ipoꝝ etiã malis pluit
q̄ de ſe nõ merent. qꝛ vt dicit Aug⁹. Pctõꝛ
inq̄ntũ talis nõ eſt dign⁹ pane quo veſcit.
Quinto ipi mundũ prouidẽtia ſuſtentant
ſicut Joſeph totũ egyptũ prouidẽtia per
ſeptem annos tempe famis ſuſtentabat.
vnde ⁊ ſaluatoꝛ dict⁹ eſt a pplo egypti. De
q̄ ps. Conſtituit eũ dñm domus ſue. ⁊ pn
cipem oĩs poſſeſſionis ſue. Vt erudiret
principes eius ſicut ſemetipm. ⁊ ſenes ei⁹
prudentiã doceret. Pudeat xpianos prin/
cipes deterioꝛes eſſe Pharaone gentili re
ge. qui ⁊ ſi malus in alijs. tamen in h bon⁹
fuit q bonũ ⁊ ſanctũ virum ſibi in cõſiliũ
aſſumpſit. cuius conſilio et prudẽtia rem/
publicam gubernaret. Tertia cã electoꝛũ
dei eſt in hoc mundo q non ſolũ deſpiciũ/
tur in animo a ſecularibꝰ ſed etiã pſequun
tur verbo et facto ab eiſdem. Juxta illud
pſeq̄mini de ciuitate in ciuitatẽ. Et apl's. ij
Thimo. iij. Oẽs q̄ pie volunt viuere in
xpo pſecutionẽ patient. i. q̄ religioſe et ſctẽ
volunt viuere in xpo. Sz certe non debet
eſſe magna triſticia ex h q pſequunt a mũ
do. cum xps mgr̄ et dñs omniũ prius pſe
cutus eſt ab eo. Joh. xv. Si me perſecuti
ſunt ⁊ vos pſequẽt. Et etiã cũ oẽs ſancti
q̄ placuerũt deo p mltas tribulatiões trã/
ſierũt fideles Judith. viij. Sz q̄d ex tali p
ſecutõe ſeq̄t. Audiam⁹ illð Math. v. Bti
q̄ pſecutõem patiunt pter iuſticiã. Si igi
tur bti q̄ patiunt. igit maledicti q̄ eã infert
Nõ eſt g triſtandũ de penalitatibꝰ hꝰ mũdi
ſz in dño ꝯfidendũ. q̄ de oibꝰ tribulatõibꝰ
liberabit electos Juxta illð ps. Multe tri
bulatões iuſtoꝝ. ⁊ d oibꝰ his liberabit eoſ
dñs. Hic pz q̄re de⁹ pmittit h malos pſpe/
rari ⁊ gaudere. bonos ãt ꝯtriſtari. Videt
eñ h q̄ſi iniuſtũ. Vñ Boec⁹. iiij. de ꝯſolati

one. ca. vj. Que inq̄t pt eſſe maioꝛ confuſio
q̄ȝ vt bonis aduerſa et malis pſpera con/
tingat. Videt etiã q de⁹ q̄ſi approbet iniq̄/
tatẽ maloꝝ p h q eos pmittit pſperari. Ad
q̄d rñdeo ſm Hugonẽ ſup illud Eccs. iij.
Vidi ſub ſole iniq̄tatẽ loco iudicij. q ſemp
apud deũ malicia habet penam ſuã. ⁊ vir/
tus pmiũ. pena tamẽ culpe nũc eſt occulta
poſtea ãt erit manifeſta. Et iõ iuſtũ eſt iu/
dicium dei ⁊ ipe iuſtus iudex. Job. xxxiiij.
Deus nõ ꝯdemnabit fruſtra. nec omnipo
tens ſubuertet iudiciũ. De quo Gre. xxiij
li. moꝛal. ante finem dicit. Q tpalia nõ eue
niunt bonis nõ eſt incõueniens. Hoc eñ
eſt ne longa felicitate luxurient vt ait Boe
cius vbi ſupra. De h etiam Aug⁹. lib. pmo
de ciuitate dei. cap. ix. querit cur diuia mi/
ſericoꝛdia ad impios ingratoſq̄ ꝑueniat.
Et ſoluit di. placuit diuine prouidentie i/
poſterꝰ bona dare iuſtis q̄bꝰ non fruentur
iniuſti. et mala impijs q̄bꝰ non cruciabun/
tur iuſti et boni. Jſta ꝟo tempalia voluit
vtriſq̄ eẽ cõmunia. Nõ eſt g ꝯtrã diuie iu
ſticie q mali pſperant h ⁊ letant vt in futu
ro perpetuo triſtẽt. Et ecõuerſo boni nũc
triſtant vt in futuro perpetue letent. Vñ
iuſtiſſime pmittit h bonos tribulari. vt ex
erceantur ⁊ purgent ⁊ purgati gloꝛificent.
Jn igne eñ pbat aurum. ⁊ hoies accepta
biles i camino tribulatõis Ecci. ij. ⁊ Sap.
iij. Temptauit de⁹ illos et inuenit eos di/
gnos ⁊c. Et tantum de ſecundo.

Dixi tertio q in verbis pmiſ/
ſis deſcribit pmia
tiua electoꝝ felicitas cũ dr. Sed triſticia
vr̃a vertetur in gaudiũ. Eſt aũt ſciendum
q licet indubitanter triſticia pñtis vite cõ
uertet electis in maximũ gaudium in vita
futura. tamẽ etiã ipi electi habẽt maximũ
gaudiũ h in ſpe. expectantes illud gaudiũ
in re. Et ideo ſicut reprobi hic habent du/
plex gaudium. ſcz vanũ et periculoſũ et in
ſanum et pniciosum. vt dictũ eſt in primo
membro. Jta ſancti habẽt duplex gaudiũ
vicz vnũ verũ ⁊ grõſum. aliud veꝝ et glo/
rioſũ. ⁊ ſic triſticia coꝝ ꝟtet in duplex gau/
diũ. Primũ g gaudiũ habẽt iuſti etiã dum
ſunt in hac vita grõſum ⁊ veꝝ. q̄d ꝯſiſtit in
volũtate boni Prouer. xxj. Gaudiũ eſt iu/
ſto facere iudiciũ. ⁊ pauoꝛ eſt opantibꝰ ini/
q̄tatẽ. Gaudẽt ſiq̄dẽ boni de bñficijs dei.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

de edificatõe p̄rimi. de ſanctitate ſtat⁹ p̄rij
z de aduerſitatibꝫ mundi. Sꝫ maxime de
aduerſitatibꝫ mũdi. q2 eas ſciũt eſſe vtiles
vnde gaudet iuſtus de aduerſitate ſicˉ mer
cato2 de mercimonijs lucroſis Math.v.
Beati eritis cũ maledixerint vobis hoĩes
Gaudete in illa die z exultate. qm̄ merces
v2a copioſa eſt in celis. Item gaudet ſicut
debito2 in debitis acq̄rendis Act.v. Ibãt
apl'i gaudentes a ↄſpectu ↄciliȷ̄. qm̄ digni
habiti ſunt p̄ noĩe ihu ↄtumeliã pati. Itẽ
ſicˉ miles p̄bus in to2neamẽtis. q2 ibi p̄baẗ
z acq̄rit gl'iaꝫ. Sic hõ paciẽs in aduerſis
Jac.j. Om̄e gaudiũ exiſtimate cũ in vari/
as tribulatiões incideritis. Ecce gaudiũ
p̄ñtis vite. Scd'm gaudiũ habent iuſti in
ſpe future gl'e. De q̃ Math.xxv. Euge ſer
ue bone z fidel'. zc. intra in gaudiũ dñi tui.
Primo h̄ gaudiũ glorioſuꝫ oſtendit aſpe/
ctus gratiſſime pulcritudinis. Si enim
delectabile eſt oculis videre ſolẽ ſiue crea/
turarũ pulcritudineꝫ. q̃nto delectabilius
erit videre pulcritudinem creato2is. Ideo
p̄s. dicit. Letificabis eos in gaudio cum
vultu tuo. Scd'o oñdit h̄ gaudiũ amplex⁹
dei et amplex⁹ ſumme dulcedinis. Si em̄
amplex⁹ ſponſi delectat ſponſam. q̃nto pl⁹
amplex⁹ dei q̃ eſt ſplẽdo2 lucis eterne dele
ctabit aĩaꝫ. Jõ Apoc.xix. d2. Gaudeam⁹ z
exultem⁹ z dem⁹ gl'aꝫ deo. q2 venerũt nup/
tie agni z vxo2 eius p̄parauit ſe. Felix aĩa
q̃ põt dicere. Leua eius ſub capite meo. et
dextera eius amplexabiẗ me. Tertio oſtẽ/
dit h̄ gaudiũ expulſus omnis inq̃etudis.
Iſaie.lxj. Gaudens gaudebo in dño. Si
gaudet q̃ de vno ſtulto ſe liberat. q̃nto ma
gis q̃ de om̄ibꝫ ſtultis et ſtulticijs liberabi
tur. Ideo d2 Iſa.xxxv. Gaudiũ et leticiaꝫ
obtinebunt z fugiet dolo2 et gemit⁹. quia
abſterget deus omnẽ lacrimaꝫ ab oculis
eo2um Apoca.xxj. Quarto oſtendit h̄ gau
diũ maximũ obtentus eternus dicte bea/
titudinis. Si quis gaudet quod tamen
nõ durat niſi per dimidiã diem. quantum
gaudebit de conuiuio eterno. Vñ in euã/
gelio. Iteruꝫ videbo vos et gaudebit co2
veſtrũ. et gaudiũ veſtrũ nemo tollet a vo/
bis. Hoc eſt plenum gaudiũ Iohan.xvj.
Petite et accipietis. vt gaudium veſtrum
plenum ſit. Felix ergo triſticia in labo2e p̄
ſentis vite et penitentie q̃ in illud gaudiũ
conuertetur. Hoc gaudium merito appe/
tendum eſt vbi vis rationalis videbit p2i/
mã pulchritudinẽ. cõcupiſcibilis amplexa
bitur ſummã dulcedineꝫ. Iraſcibilis tene/
bit omnimodã quietudinẽ et totus homo
eternam beatitudinem. Ad quam nos p̄/
ducat zc.

Dominica tertia poſt paſca. II
Sermo. LXVI

Triſticia veſtra
vertet in gaudiũ Joh.xvj. Sic
dicit Raban⁹ ſup illud Math.
xxij. Multi ſunt vocati zc. Ad fidẽ plures
veniũt ſꝫ ad celeſte regnũ pauci p̄ducũtur
Om̄es em̄ canonici vocanẗ ad electionem
ſed vnus eligitur. Unde. multi ſũt vocati
pauci vero electi. Hec Raban⁹. Cui⁹ dicti
ratio p̄t eſſe. quia licet m'lti ſint fideles no/
mine. pauci tamen re. Illi enim tm̄ ſunt fi
deles re et nomine. qui ita ambulant in fi/
de ſicut xp̄s ambulauit Iuxta illud. j. Jo/
hannis.ij. Qui dicit ſe in xp̄o manere de/
bet ſicut ip̄e ambulauit ambulare. Xp̄s ãt
toto vite ſue tempo2e nõ niſi in tribulatio
nibus miſerijs et defectibꝫ huius mundi
patienter vixit. Unde idem voluit perpe/
ti ſuos fideles Iuxta illud. Si quis vult
venire poſt me abneget ſemetipſum. et tol/
lat crucem ſuam zc. Crux autem ibi intel/
ligiẗ mo2tificatio carnis a deſiderijs mũ/
danis. Unde dicit Auguſtin⁹ in quodam
ſermone. Nullus ſeruus chriſti ſine tribu
latione eſt. cum putas te nõ habere tribu/
lationes. nondum cepiſti eſſe chriſtianus.
Talibus ergo et non alijs qui hic tribu/
lantur et triſtantur. triſticia vertitur ĩ gau
dium. planctus in iubilum. et dolo2 tem/
po2alis in leticiam ſempiternam. Hij em̄
ſoli ſunt electi ad p2emium eternum qui/
bus h̄ diciẗ p̄ xp̄m. Triſticia veſtra verte/
tur in gaudiũ. In q̃bꝫ v̄bis deſcribiẗ diui
na conſolatio qua cunctos fideles ↄfortã/
do exhilarat. Circa q̃d tria ponit. Primo
p2eſentis vite acerbam miſeriã. q2 triſticia
v2a. Secundo huius miſerie b2euem per
ſiſtentiã. quia vertetur. Tertio celeſtis pa/
trie p̄hennẽ leticiam. quia in gaudiũ quod
nemo tollet a vobis. Per p2imum ſolidan
tur in fide. Per ſecundũ in ſpe eleuantur.
Per tertium in charitate firmantur.

Dixi p2imo

A
q2 p̄mo ponitur

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pn̄tis vite acerba miſeria. qꝛ triſticia vīa.
ꝑ q̄d ſolidanť in fide. Vn̄ dicit Iac̄. Om̄e
gaudiū exiſtimate frēs cū in varias tēpta
tiōes incideritiſ. Et ſeqť. ſciētes qꝛ ꝓbatio
fidei vr̄e paciaꝫ opať Iac̄. i. Vbi dicit glo.
ordi. Iō tēptamini aduerſis vt ꝑ h̄ ꝓbare
poſſitis q̄ꝫ firmā fidē future retributiōis
in corde geſtetiſ. Et. i. Pe. i. Nūc oportet cō
triſtari in varijs tribulatōibꝫ. vt ꝓbatio fi/
dei vr̄e multo p̄cioſioꝛ ſit auro q̄d ꝑ igneꝫ
ꝓbať. Glo. ordi. Nō eueniūt nobis tribu/
latiōes ad malū ſꝫ iō vt ꝓbatio. i. vos ꝓba
ti fideles in camino tribulationū decocti.
oī rubigine vetuſtatiſ careatiſ. Notanť aūt
cōpat paciaꝫ fideliū auro. p̄mo qꝛ ſm̄ glo.
ordi. ibidē. Sic̄ in metallis nihil ē auro p̄
cioſius. ita hec apud deū eſt oī laude dig/
niſſima. cū in paciētia aīas nr̄as poſſidebi
mus Luc̄. xxi. Sic̄ em̄ auꝝ in fornace exa
minatū ⁊ ꝓbatū cuꝰ ſit fulgoris apparebit
Ita fideliū ꝯſtātia īter p̄ſſuras videť ꝯtēp/
tibilis ſꝫ finito certamīe in iudicio q̄nte ſit
glē apparebit. Vn̄ dꝛ. Precioſa in ꝯſpectu
dn̄i mors ſcōꝝ eiꝰ. ꝓpter q̄d ſeqť. Inuenia
tur in laudē ⁊ honorē ⁊ gl̄aꝫ ī reuelatione
ih̄u xp̄i. i. in die iudicij. ſm̄ īterlineare. q. d.
vt inueniať in laudē ⁊ gl̄iaꝫ vt laudabiles
⁊ glorioſi ſitis ꝑ ꝯſtantiā. ſm̄ glo. ordi. ⁊ vt
inueniať in honorē vīm. vt dicatur vobis
Venite bn̄dicti. Scd̄o paciētia fidelium
ꝯpať auro ꝓpť firmā ꝯſtātiā. Nā ſm̄ Aug.
ſup ps̄. lx. Sic̄ in fornace ardet palea et in
cinerē vtiť. ⁊ ſic ꝑ ꝯn̄s annihilať. ita auruꝫ
purgať ⁊ a ſordibꝫ exuiť. Sic ē de malis
⁊ iuſtiſ. qꝛ mali ī tribulatiōibꝫ murmurant
⁊ cadūt ꝑ impaciaꝫ. iuſti aūt fortiter ſtant.
Vn̄ ponit exemplū Aug. vbi s. Et ſic̄ arti
fex nouit de artificiato q̄d faciat. ⁊ artificia
tū nō murmurat. Sic et iuſti. ꝓpter q̄d di
cūt ſe auꝝ iuſti. tribulatō ignis. artifex ds
Vbi me ponit artifex tollero. iubeor ego
tollerare. Nouit em̄ ille purgare. Propter
q̄d de iuſtis dꝛ Sap. iij. Tāq̄ꝫ auꝝ ī forna
ce. ⁊c̄. Ex q̄bꝫ ego infero q̄ ſic̄ ſignū firme
fidei in xp̄iano ē ꝯſtās pacīa tribulationū.
ita ſignū imꝑfecte fidei ⁊ debilis ē īpacia
earūdē. De p̄mo pꝫ Sap. iij. vbi dꝛ. Tāq̄ꝫ
auꝝ in fornace ꝓbauit illos ⁊ q̄ſi holocau/
ſti hoſtiā accepit illos. Vbi dic̄ Robertus
holgoth q̄ pena iuſtoꝝ eſt vehemēs argu
mentū ſeu teſtimoniū diuine acceptōis et
dilectōis. ⁊ h̄ ē itelligēdū qn̄ ex caritate ⁊ ꝓ
ſuo amore ſuſtineť ſm̄ Robertū. q̄d dico
ꝓpter heticos ⁊ ſciſmaticos q̄ dyabolo in/
ſtigante ardētiſſime vadūt ad ignē vel tor
mēta. Sꝫ certe nihil eis ꝓficit pena ad p̄/
miū. ſꝫ potiꝰ incipit ad ꝑpetuū ſupplicium.
Dicit em̄ Augꝰ. in li. de fide ad Petꝝ. q̄ ta
libꝫ nihil ꝓdeſt etiā mors ꝓ xp̄i noīe ſuſce/
pta. Cuiꝰ rō eſt. qꝛ nō ex charitate ſꝫ ex va/
nitate gl̄e hūane paciūť. Et vide qꝛ Salo
mon ꝯpat paciaꝫ iuſtoꝝ nō ſolū auro. ſed
etiā holocauſti hoſtiā vocat eā. Pro q̄ ſciē
dū q̄ holocauſtū erat p̄cipuum inť ſacrifi
cia q̄ deo offerebanť. ⁊ fiebat de armētis et
pecudibꝫ ⁊ auibꝫ. ⁊ de iſto nihil hēbat ſacer
dos qui obtulit pro parte ſua. ſed totum
cremabatur deo. Et ideo dicebatur ho/
locauſtum. ab olon quod eſt totum. ⁊ cau/
ma incendium. q̄i totum icendium. Vn̄ lꝫ
ſacerdos in alijs ſacrificijs aliq̄n ſibi reci/
piebat partem. aliq̄n dabat offerēti. ſꝫ ī ho
locauſto non. licꝫ ſm̄ legē potuit ſibi ſacer
dos pellē vēdicare. Sic eſt de martiribꝫ q̄
patiunť tribulatiōes q̄ totaliter deo ſunt
imolati ⁊ accepti. licet mundus detraxerit
eis pellē. i. gr̄aꝫ ſecularē. De ſcd̄o ſcꝫ de im
pacientia fideliū dꝛ Hiere. vi. Argentū re/
probū vocate eos. quia dn̄s proiecit eos.
O q̄ꝫ felix erit q̄ poſſit dicere illud ps̄. Ar/
gentum igne examinatū. probatum terre
id eſt. a terra. nihil habens terrene vanita/
tis. ſed purgatū igne charitatis ſeptuplū
id eſt. a ſeptē capitalibꝫ peccatis q̄ ſunt ra/
dices vniuerſe iniquitatiſ. (B) Quare
aūt deus ꝑmittit ſuos h̄ triſtari et tribula
ri. plures poſſunt aſſignari rōnes. Prima
eſt ꝓpter legis diuine ordinationē ab anti/
quo ſtatutam. Nam ſtatuit deus per mul/
tas tribulationes ſanctos intrare ī regnū
celoꝝ. Vnd̄ ſicut cōmune eſt p̄miū omniū
electoꝝ in celo. qꝛ vnus denarius diurnꝰ.
ita voluit eſſe cōmune pōdus diei ⁊ eſtus
tribulationis. Vnde non murmurant ibi
laboratores precedentes contra patrem/
familias q̄ plura vel maiora pondera. ſed
q̄ eadeꝫ. diutius tamen q̄ꝫ ſequentes por/
tauerūt. Hic dicit glo. ordi. ſup illud. i. Pe
tri. iiij. Nolite peregrinari in feruore. quia
antiq̄ū ⁊ frequēs eſt electos dei pro ſalu/
te eterna in p̄ſenti aduerſa pati. Hec gloſa
Iſtud pꝫ incipiēdo ab Abel iuſto. Abra/
ham. Iſaac. Iacob. Moyſe. et ſic de alijs
patribus veteris teſtamenti qui per tribu

latiões ꝓbati amici dei facti ſūt. vt hēt Ju
dith. viij. ꝛ Heb. xj. Scd̄o fit h̄ ad diſtinctio
nē electoꝝ a reprobis. Nā tribulatões ſūt
euidētia ſig̃ dilectõis diuīe Heb. xij. Quis
eſt fili⁹ quē nō corripit pr̄. Et ecōuerſo eui
dētiſſimū ſignū ꝛprobatõis ē ꝯtinua ꝓſpe
ritas Juxta illud Job. xxj. Ducūt ī bonis
dies ſuos. ꝛ ī pūcto ad inferna deſcendūt.
Tertio fit ad terrorē maloꝝ. Vñ dic̄ glo.
ſup illd̄. j. Pe. iiij. Tēp⁹ eſt vt iudiciū incipi
at a domo dei. Si āt pmū a nob. q̄s finis
illoꝝ q̄ nō credūt euāgelio. Interliniaris
Si pmū fit h̄ iudiciū a nobis. ſi h̄ cruciat
q̄s amat. ſi flagellat filios. q̄d ſpare debēt
ſerui neq̄ſſimi. Et glo. ordi. dic̄. Si tāta ē
fragilitas mortal' vite. vt nec iuſti q̄dē q̄ in
celo ſunt hāc ſine tribulatõibꝫ ꝑpt innume
rā viciate nat̄e labem trāſeāt. q̄nto magis
hij q̄ a celeſti grā ſunt extranei. i. alieni. cer
tū damnatõnis ſue exitū expectant. Hinc
Gre. iij. li. moral'. querit. Quid eſt q̃ omps
deus ſic vehemēter in h̄ ſeculo deſpicit q̄s
ſublimiter ante ſcl'a ꝑelegit niſi hoc q̃ fide
liū pietati pateat qm̄ idcirco eos ꝑmit ī in
fimis q2 videt q̄uo remuneret in ſummis.
Et ſeq̄t. Hinc ꝗ vnuſq̄ſq3 colligit quid illic
ſint paſſuri q̄s reprobat ſi h̄ ſic cruciat q̄s
amat. aut q̄uo ferient̄ q̄ iudicio arguēdi ſūt
ſi ſic vita coꝝ ꝑmit̄ q̄ ipo iudice ꝛ teſte lau
dant̄. Et Hiero. ſup illd̄. Et venit ſup me
indignatio tua. Job. iij. Cōſideret ꝗ vnuſ
q̄ſq3 q̄ pena ſequat̄ iniq̄s ſi h̄ ita caſtigat iu
ſtos. Hec Hiero⁹. Quarto fit h̄ ad caute
lā etiā bonoꝝ. Vñ Hiero⁹. ſup illud Job
vj. Sagitte dñi in me ſūt q2 indig̃tio ebi
bit ſpm meū. vbi dic̄ iterliniar3 glo. Spi
ritū elatõis. Spm̄ ꝗ hoīs ebibūt ſagitte
cū ſupne animaduerſiões mētē ab elatõe
cōpeſcūt. Juſtorū em̄ mēs nō ſolū ꝑpēdit
q̄d tollerat. ſ3 etiā pauet q̄d reſtat. videt q̄
lia ī hac vita patit̄. metuit ne poſt hāc vitā
grauiora patiat̄. Jam ꝗ ſniā3 tollerat ī pena
ſed minas adhuc vēturi iudicis formidet
et culpa. Hoc eſt q̄d dicebat ap'lus. Nihil
mihi ꝯſci⁹ ſum. ſ3 nō in h̄ iuſtificat⁹ ſum. j.
Cor. iiij. Quaſi em̄ di. ſm̄ Simonē d̄ cre
mona. Lic3 mihi nihil ꝯſci⁹ ſū. ꝯſcia ꝛmor
dēte. ſ3 tñ in h̄ nō iuſtificat⁹ ſū. i. nō ideo me
iuſtū reputo. q2 pt ēē alıq̄d delictū q̄d ne
ſcio. Eccs. ix. Nemo ſcit an odio vl' amore
dignus ſit. Hec ille. Magnū ergo donu3
eſt tribulatio iuſtis q̄d datur ad cōſeruan
dam ſanctitatē ꝛ vitandam elationē. Nam
que videntur nobis ſancta. apud deum
ſunt valde ſepi⁹ iniqua. Et ideo ne homo
ex ſuis operibus ſuperbiat ſed potius hu
miliet̄ datur ei tribulatio. Unde ſup illud
j. Pe. iiij. Juſtus vix ſaluabitur. dicit glo.
ordi. Tanta eſt iuſticia diuina vt interdu3
que noſtro iudicio videntur iuſta. dei iu
dicio inueniunt̄ iniuſta. Juxta illud. j. Re
gu3. xvj. Homo videt que foris ſunt. deus
autem intuetur cor. Hoc eſt q̄d dicit Hie
ronimus ſup illud Job. iij. Venit ſup me
indignatio tua. Deus pater bona agentes
flagellat vt purget. q2 noſtra perfectio cul
pa non caret. Hec ille. Johannis. xv. dicit
ſaluator. Omnē palmitē ferentē fructum
pater purgabit vt fructu3 plus afferat. eo
q̃ qui ſanctus eſt ſanctificet̄ adhuc. Quin
to fit hoc ad expiationem vicioꝝ et cōuer
ſionem ad deū. Unde Job. vj. Hec ſit mi
bi conſolatio vt affligens me dolore nō ꝑ
cat. Quaſi di. ſm̄ Grego. Hic parcit vt in
eternum feriat. ſed me h̄ feriat nō parcēs
q̄d eſt michi cōſolatio. Timet enim ſibi h̄
parci. Ubi dicit Hieronim⁹. Electi dū ſe
perpetraſſe illicita nouerint ſi perſcrutan
tes inuenerint quia pro illicitis nulla ad
uerſa perpeſſi ſunt. immenſa formidine ta
beſcūt. pauore eſtuant. ſuſpitionibꝫ malis
agitant̄ ꝛ laborant. Ac ſi aperte diceretur.
hic quidem parcit vt feriat imperpetuum
et non parcendo imperpetuu3 parcat. Ex
afflictione enim conſolor qui ad ſpem ſa
lutis ex vulnere reddor. Hec ille. Cui cō
cordans Grego. ſuper illud Job. v. Bea
tus homo qui corripitur a domino. dicit.
Duobus modis vulnerat de⁹ ſuos quos
ad ſalutem reducit. Aliquando enim per
cutit ī corpore vt mentem ſanet. Aliquādo
ſine exteriori flagello duriciā mēt' ſuo de
ſiderio ꝑcutit ꝛ ſic ſanat eam q̄ ſecura quie
ſcebat in mundo mortua. Sed dū mens
ad deum anhelat et oīa ſecularia deſpi
cit. oīa ei mox vertunt̄ in temptatione3
et eam affligunt. Sed dum tranſitorio la
bore affliguntur a perpetuo liberantur.
Unde ſubdit̄. In ſex tribulationibus li
berabit te et in ſeptima non tanget te ma
lum. Senario numero preſentis vite ope
ratio et diſcurſus ſignificatur. quia ſexto
die deus hominē ꝯdidit. ꝛ ſeptio q̄euit In
ſex ꝗ tribulatõibꝫ liberat ne ī ſeptīa tāgat

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

malũ. q2 ħ erudiẽdo atterit. ſʒ ĩ die iudicij
a ꝟbere abſcõdit. Hec ille. Sexto fit ħ ꝑpt
mẽtẽ nr̃e ad celeſtia eleuatõꝫ. Uñ tribula/
tiões date ſũt iuſtis ſic pẽne volucri qbꝫ ad
ſupiora volat. De q̃ dr̃ Job. v. Hõ ad labo
rẽ naſcit᷑ ⁊ auis ad volãdũ. Ubi dic̃ ĩterli
nearis Hieronimi. Inde mẽs ad ſũma vo/
lat vñ caro ĩ infimis duri⁹ laborat. Hõ ğ
ad laborẽ naſcit᷑ ⁊ auis ad voladũ. q. d. Jõ
corp⁹ flagellat᷑ vt mẽs ad deũ volet. Greg.
in glo. ord. ibidẽ. Quo exterior pena caſti/
gat eo mẽs leuat᷑ ad ſupna. Uñ dr̃ Hõ ad
laborẽ naſcit᷑. q2 impoſſibile eſt in hac pe/
grinatõe ſine labore eſſe. ſʒ in eo q̄ caro af/
fligit᷑ mẽs ad petẽda alta leuat᷑. Hec Gre.
Uñ ps. Ad dñm cuꝫ tribularer clamaui.
Septimo fit ħ ꝑpter meritoꝝ accumulati
onẽ. Dicit eñ Iſid. in ep̃la ad Lipanum.
Quanto in ħ ſeculo pſecutõibꝫ. paupta te.
inimicoꝝ potẽtia vel morboꝝ crudelitate
fuerim⁹ afflicti tanto poſt reſurrectõem in
futuro maiora pmia ꝯſequemur. Et Gre.
li. iiij. moral᷑. Tãta ſpes in deo ſolidior ſur/
git q̃nto p illo quiſq3 grauiora pertulit. q2
nequaq3 retributiõis gaudiũ de eternita/
te colligit᷑ quod nõ ħ prius pia retributio
ne ſeminat᷑. Et li. xxvj. moral᷑. dic̃. Sãcto/
rũ mentes glorioſiorẽ ſibi non ambigunt
manere victoriã q̃3 dũ pmunt᷑ aduerſitate
Unde glo. ſup illud Jac. j. Omẽ gaudiuꝫ
dicit. Tribulatio in pñti iuſticia in futuro
auget coronã. Octauo fit ħ ad virtutũ ap
probationẽ. Nam nemo q̃ntũ pfecerit niſi
inter aduerſa cog̃ſcit. quia vnuſq̃ſq3 ſupni
doni graꝫ in trãq̃llitate quietis pcipit. ſed
q̃ntũ pfecerit in aduerſitate pturbat⁹ oſtẽ
dit. Ait Gre. xxxiij. li. moral᷑. Aduerſitas q̃
bonis viris obicit᷑ pbatio ꝟtutis eſt nõ in/
dicium reprobatiõis. vij. q. j. Aduerſitas.
Unde tribulatio eſt ſicut malleus q̃ pbat
ollam an ſit firma vel ſolida vel fragilis ⁊
infirma. Si eñ eſt ſolida ſonabit. ſi fragi
lis crepabit. Uñ Hiero. ſup illud Job. vj
Nec fortitudo lapidũ fortitudo mea ẽ. nec
caro mea enea eſt. Interlinearis. Ere ac la/
pidibꝫ inſenſibilia corda ſignant᷑ q̃ ſepe et
ſupnos ictus accipiũt ⁊ tñ nulla pcuſſione
molleſcũt. Quo ꝯ ð electis p ꝓphã Ezech.
xxxvj. dr̃. Tollã a vob cor lapideũ et dabo
carneũ. Qð tractãs Greg. dic̃ in glo. ordi.
Lapides pcuſſi claꝝ ſonũ nõ reddũt. q̃d
facit es. Sʒ q2 vt lapis vita caret. ſenſum
in ſonitu non hʒ. Sic aliq̃ ſunt ita duri vt
etiã pcuſſi ſonitũ nõ reddãt hũilis ꝯfeſſio
nis. Alij ꝟbo reddũt ſʒ nõ ex corde. ⁊ ita nõ
ſentiũt bona q̃ loquũt᷑. Hec ille. Ecõtrario
eſt de electis q̃ de om̃ibꝫ grãs agũt deo. Si
bona ſuſcepim⁹ de manu dñi. mala aũt q̃re
nõ ſuſtineã⁹ Job. ij. Ita ſuadet apl̃us. j. ad
Theſ. v. In om̃ibꝫ grãs agite. ſcʒ tam p/
ſperis q̃3 aduerſis. Qualit᷑ aũt tribulãtur
electi oñdit Rupt⁹ ſup ca. iij. li. Sapie. di.
Sancti tribulant᷑ ⁊ tẽptant᷑ ac vexantur.
Primo tribulãt᷑ in penis. vexant᷑ in verbis
tẽptant᷑ in diuinis pmiſſis. Sʒ ꝯ tribula/
tionẽ penaꝝ habẽt ſpem ĩmortalitatis. ꝯtra
vexationẽ ꝯtumeliaꝝ habẽt ſpem eterne trã
quillitatis. ⁊ ꝯ diuinã tẽptatõꝫ habẽt ſpem
ꝑcipue dignitatis Et tñ de pmo. ¶ E

Dixi ſecundo q̄ in ꝟ. p. de ſcribit pñtis
miſerie breuẽ ꝓſiſtentiã. cũ dr̃. vertet᷑. p q̃d
in ſpem eleuant᷑. Quis eñ poſſet ſubſiſte/
re in tot miſerijs ⁊ tribulatõibꝫ ſi nõ q̃nq3
finẽ eaꝝ ſperaret. Dicit᷑ aũt miſeria pñtis
vite breuis. q2 vertet᷑. ymo nõ ſolũ vertet᷑
ſed totaliter ſubuertetur. quãdo abſterget
deus omnẽ lacrimam ab oculis ſanctoꝝ.
Propterea chriſtus loquens apoſtolis de
vita preſenti dicit. Modicũ et non vide/
bitis me. Quaſi dicat. Temp⁹ tribulatio/
nis ⁊ penalitatis quod ex abſentia mea ha/
betis eſt quaſi punctũ reſpectu eternitatis
Iſaie. liiij. Ad punctum in modico dereli/
qui te. et in miſeratione magna congrega/
bo te. In momento indignationis abſcõ/
di faciez parumper et in miſericordia ſem/
piterna miſertus ſum tui. Unde Sapi/
tie. iij. dicitur. In tempore erit reſpectus il
lorum. Quaſi di. ſm Robertum. In pun/
cto modico et inſtanti paſſi ſunt ſed in tẽ/
pore prolixo ⁊ longo. ſcilicet eternitate erit
reſpectus illorum. id eſt. premiatio. que di
citur reſpectus. ſicut ſolet dici quando do
minus liberaliter remunerat ſeruientem.
Bene iſte re
dando ſibi magnum aliquid.
ſpexit eum. Hic certe deus bene reſpiciet
ſanctos quando ſupra modum et propor
tionem retribuet pro labore mercedem.
Iuxta illud. ij. Corinthioꝝ. iiij. Illud eñ
quod in preſenti eſt momentaneum et le/
ue tribulationis noſtre. ſupra modũ i ſub
limitate eterne glorie pondus operatur in
nobis. Hoc eſt quod dicitur Sapiẽtie. iiij

In paucis vexati in multꝫ bñ diſponẽtur.
Ubi dicit Robert⁹ ꝙ ſi illa q̄ patiunt̄ electi
in pñti cõparent̄ ad ea q̄ in futuro dabunt̄
bonis ꝓ mercede. licet ſint in ſe valde mul
ta. tñ in compatione eoꝝ valde pauca. Ro
ma. viij. Non ſunt ꝯdigne paſſiões h⁹ tpis
ad futurã glãz. Pro q̄ ſciendũ ꝙ temp⁹ vi/
te nr̄e tria i ſe ꝯtinet. Primo breuitatẽ du/
ratõis. Scdo penalitatẽ q̄uis afflictionis
Tertio labilitatẽ ꝯtinue mutatõis. Jõ di/
cũt reprobi iſta tria ꝯſiderãtes. Exiguũ ꝛ
cũ tedio eſt tps vite nr̄e Sap. ij. De breui/
tate duratõis dr̄ Sap. ix. Hõ īfirm⁹ ꝛ exi/
gui tẽpis. De penalitate dr̄ Job. x. Tedet
aĩaz meã vite mee. De q̄bꝫ duobꝫ ſil' loq̄ns
Seneca epl'a. iij. dicit. Propone tpis ꝓfũ
di vaſtitatẽ ꝛ vniuerſũ ꝯplectere. deinde h̄
q̄d etatẽ vocã⁹ hũanã. opa imenſa. ꝛ vide/
bim⁹ ꝙ exiguũ ſit q̄d optam⁹ q̄d expẽdim⁹.
Et h̄ q̄ntũ lacrime. q̄ntũ ſolicitudines oc
cupẽt. q̄ntũ more antecꝫ veniãt optata. q̄n
tum valitudo. q̄ntum timoꝛ. q̄nti laboꝛes
luctus ꝛ pericula ꝛ intelliges etiã vita mi/
nimum eſſe q̄d viuit̄. Hec Seneca. Huic
ꝯcoꝛdans Aug⁹. ſup ps. xxxvj. dicit. expo/
nẽs illud Adhuc puſillum ꝛ nõ erit pecca
toꝛ. Si toto illo tempe viueres ex q̄ Adã
d padiſo emiſſus eſt vſqꝫ ad hodiernũ diẽ.
certe videres vitã tuã ñ fuiſſe diut̄nã q̄ ſic
euolaſſet. Uniuſcuiuſqꝫ vita q̄nta ẽ. adde
q̄ntoſlibet annos. duc longiſſimã ſenectu/
tem. quid eſt. nõne aura matutina. Et idẽ
ſup pſal. vj. Cum dies iudicij venerit tunc
ſentient pctõres. q̄m non ſit longa omnis
vita q̄ tranſijt. Et Hiero. lib. iij. ſup Amos
Nibil fugaci ſeculo rebuſqꝫ ſeculi. q̄ dum
tenemus amittimus ꝛ ꝑ infantiã iuuentu
tem puericiã ac virilem ꝛ ingraueſcentem
ꝛ maturã etatẽ annoſqꝫ vltimos ſenectutiſ
imitamur ꝛ currimus. ꝛ neſciẽtes ad moꝛ
tis terminos peruenimus. De penalitate
vite dicit Ambro. in ſermone de quadra/
geſima. Tantis malis hec vita repleta eſt.
vt compatõne ei⁹ moꝛs remediũ putet̄ eſſe
nõ pena. Deniqꝫ Job dicit militiã eſſe vi/
tã hoĩs ſup terrã. Et oſtendens q̄re deus
eã ita breuẽ fecit. Dicit ideo vt moleſtie ei⁹
q̄ ꝓſperitate vinci nõ poterant tpis exigui/
tate finirent̄. Que aũt ſunt iſte penalitateſ
oñdit Aug⁹. ſup illud Jac. iiij. Que ẽ vita
vrã niſi vapoꝛ. ſic dicẽs. Uita hec vita du/
bia. vita ceca. vita erũnoſa. quã doloꝛes ex
terminãt. ardoꝛes ſiccãt. aera moꝛbidant.
eſce inflant. ieiuniũ macerat. ioci ſoluũt. trĩ
ſticie ꝯſumũt. ſolicitudo coartat. ſecuritas
ebetat. diuitie iactãt. paupies deicit. iuuen
tus extollit. ſenectus incuruat. infirmitas
frangit. et poſt hec oĩa moꝛs interimit et
vniuerſis gaudijs finem imponit. ita vt eẽ
deſierint nec fuiſſe putet̄. Hec Auguſtin⁹.
De labilitate continue mutatõis dr̄ Ecci.
xviij. De mane vſqꝫ ad veſpaz īmutabit̄ tẽ/
pus. Et h̄e ſic eſt. qꝛ Job dicit Hõ natus
de muliere breui viuẽs tpe replet̄ mltꝫ mi
ſerijs. Et ſeq̄t̄. nunq̄ꝫ in eodẽ ſtatu ꝑmanet
Semꝑ eñ eſt in curſu rapidiſſimi tẽpis.
puericiã abſcondim⁹. deinde adoleſcẽtiaꝫ
deinde ſenectutẽ Inq̄t Seneca epl'a. lxxj.
Et Ualerius maximus li. ix. de memoꝛia
libꝫ dictis dicit. Ex curſus medij tempoꝛꝫ
vite hũane eſt ꝓnt foꝛtuna gubernat. mõ
aſpero mõ trãquillo motu pagit̄. Ex iſtis
patet triplex fatuitas hominũ mũdanoꝝ.
ꝑſumentiũ longitudinem nõ obſtãte bre/
uitate. diligentiũ amaritudinẽ nõ obſtan/
te penalitate. differentiũ moꝛum rectitudi
nem nõ obſtante tẽpis inſtabilitate. Ideo
qꝫ iuxta ꝯſiliũ apl'i ad Gal. vj. Dũ tps ha/
bem⁹ opemur bonũ. Senes. debiles. ꝛ im
potẽtes non habẽt tps ſed habent̄ a tem/
poꝛe. Infirmi ꝛ grauiter patientes nõ ha
bẽt tps. cũ nõ ſint ſui cõpotes. moꝛtui trã/
ſierunt tps ſuum. Et ideo nec ſenect⁹ nec
moꝛbus nec moꝛs expectande ſunt ad be
ne viuendum. ſed ſtatim incipiendum eſt
dum tempus noſtrũ eſt. Sed de multis
verũ eſt illud Job. xxiiij. Dedit ei de⁹ tem/
pus penitẽtie ꝛ ipẽ abutit̄ eo in ſuperbiaꝫ.
Propter q̄d ps ꝯquerit̄. Tẽp⁹ faciẽdi dñe
diſſipauerũt legẽ tuã. Unũ ille ſapientiſſim⁹
computat̄ qui dicit. Bene vixi. non q̄ dicit
bñ viuã. De q̄ Seneca epl'a. xlix. di. Btiſſi
mus ꝛ ſecurus ſui poſſeſſoꝛ eſt q̄ craſtinuꝫ
ſine ſolicitudine expectat. et quiſquis di/
cit vixi. quotidie ad lucrum ſurgit. Unde
Marcialis li. epigmatũ. Epigmate. l. Hõ
eſt crede michi ſapiẽtꝫ dicere viuã. miſera
nimis vita eſt craſtina viuere hoꝛa. Et h̄ ẽ
q̄d dicit Aug⁹. de verbis dñi. oml'. xv. Age
pniaꝫ ſemꝑ eſto coꝛrect⁹. lõge q̄dem eſt di/
es iudicij. ſed vniuſcuiuſqꝫ dies vltim⁹ lon
ge eſſe nõ pt. qꝛ breuis eſt vita. ꝛ ipa breui/
tas ſemper incerta ipa res eſt q̄ multos oc
cidit. dum dicũt cras. cras. ꝛ ſubito hoſtiũ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

claudiẗ ⁊ remāſit cū voce coruina quia nō
habuit gemitū colūbinū. Hec Auguſtin⁹
Eſt ergo fatuitas ſumma iuuentutē vel tē
pus preſens expendere in peccatis. ⁊ de tē
pore futuro q̄d nō eſt nr̄m ſemp ſpem hr̄e.
Unde dr̄ Eccs. vij. Ne impie agas multū
⁊ noli eſſe ſtultus ne moriaris in tempe nō
tuo. Ideo ad Gal. vj. dr̄. Bonum facientes
non deficiam⁹. Unde metrice ſic dr̄. Uita
breuis caſuſq̄ leuis nec eſt ſpes ſperandi.
Quāta ſeres tanta feres ſit cura parandi
plura. Seras vt nō plura feras ne non ſe
uiſſe. Peniteat. dum nil valeat iam peni/
tuiſſe.

Dixi tertio q̄ deſcribit celeſtȝ
patrie perhēnem
leticiā. q̄ꝛ gaudiū ꝓ q̄d in charitate confir
mamur ⁊ ꝑficimur. Circa q̄d ſciendum q̄
q̄tuor vicibꝰ fit mētio in p̄nti euangelio d̄
gaudio. ſicꝰ pȝ intuenti. ideo q̄druplex gau
diū eſſe diſtinguiẗ. Primū eſt mundane ꝓ
ſperitatis ad fugiēdū. q̄ꝛ ꝯtemptibile. quo
ad h̄ dr̄. mundus gaudebit. Scōm eſt in/
terne ſinceritatis ad poſſidendū. quia de/
lectabile. q̄ ad h̄ dr̄. gaudebit cor veſtrum.
Tertiū eſt fraterne charitatis ad diffun/
dendū. q̄ꝛ cōmunicabile. q̄ ad h̄ dr̄. Triſti/
cia vr̄a ꝟteẗ in gaudiū. Quartū eſt etn̄e fe
licitatȝ ad ꝑfruendū. q̄ꝛ ꝯtēplabile. q̄ ad h̄
dr̄. Gaudiū vr̄m nemo tollet a vob. De p̄/
mo gaudio q̄d eſt fugiendū q̄ꝛ fermentaẗ
anxietate. maculaẗ carnalitate. alteratur in
ſtabilitate. anguſtaẗ breuitate. Ex quibus
reddiẗ ꝯtēptibile. Q̄ āt ſit fermētatū ⁊ nō
purū pȝ. q̄ꝛ nō eſt dare gaudiū in vita iſta
in mūdo q̄n plus habeat doloris q̄ȝ refri
gerij. q̄ꝛ riſus dolore miſcebiẗ. et extrema
gaudij luctus occupat. Non eſt riſus ſine
mixtione doloris. ⁊ nō eſt gaudiū ſine oc/
cupatione luct⁹. ꝓpter h̄ dr̄ in Iobele. Cō
fuſum eſt gaudiū a filijs hoīm. De ſecun/
do ſ̄o q̄uō maculaẗ carnalitate pȝ. q̄ꝛ ꝑus
incendiẗ inepta leticia ⁊ tūc accēdiẗ cōcu/
piſcētia ⁊ ꝯbiẗ immūdicia. Et tūc auditur
vox illa Sap. ij. Uenite fruamur bonis
q̄ ſūt ⁊ vtamur creaturȝ fer
tiliter. vino p̄cioſo ⁊ vngētȝ nos ipleā⁹. nec
ꝑtereat nos flos tp̄is. coronem⁹ nos roſis
anteq̄ȝ marceſcāt. nullū pratū ſit quod nō
ꝑtrāſeat luxuria nr̄a. De tertio q̄ alteraẗ i
ſtabilitate. pȝ. q̄ꝛ nō p̄t eſſe ſtabile q̄d fūda
tur in inſtabili q̄ꝛ mūdus trāſit ⁊ ꝯcupiſcē

tia ei⁹. Bern. Cor q̄n futurꝫ nō curat gau/
diū implicaẗ amore terrenorꝫ atq̄ȝ ill' inuol
uiẗ. vanitas recipit. curioſitas deducit. vo/
luptas inficit. cupiditas afficit. luxuria in/
q̄nat. torquet inuidia. cruciat triſticia. tur/
bat iracūdia. ſicq̄ȝ miſeris vicijs oībꝰ q̄ſi ꝑ
mlt̄a diſpergiẗ mēs. querit nec inuenit vbi
req̄eſcere poſſit. De q̄rto q̄ ſcȝ anguſtatur
breuitate pȝ ꝑ illud Iob. xx. Scio q̄ laus
impiorꝫ breuis eſt. ⁊ gaudiū ypocrite ad i/
ſtar pūcti. In pūcto nō eſt longitudo necq̄ȝ
latitudo nec ſpiſſitudo. Ita in gaudio ſe/
culi nō eſt longitudo duratōis. nec latitu/
do valoris. nec ſpiſſitudo repletōis. Quia
dr̄ in Iob. In pūcto ad inferna deſcēdūt.
q̄ꝛ in pūctuali gaudio ꝯfidūt et i pūctuali
medio ad inferna deſcēdūt. Tenēt inquit
tympanū ⁊ cytharā ⁊ gaudent ad ſonū or/
gani. ⁊ in pūcto ad inferna deſcēdūt. Se/
cundū gaudiū eſt intn̄e ſinceritatȝ delecta
bile ad poſſidendū. de q̄ ap̄lus. Glā nr̄a h̄
eſt teſtimoniū ꝯſcie nr̄e. ꝓpt q̄d dr̄ Eccl. xx.
Nō eſt oblectamētū ſup cordis gaudium
Et Seneca. Nō eſt gaudiū niſi ex virtutū
ꝯſcia. Iſtud gaudiū purificaẗ aduerſitate
pulcrificaẗ fertilitate. pacificaẗ ſecuritate.
dulcificaẗ ſuauitate. De primo tn̄ q̄ꝛ ſicut
hō ꝓbaẗ ⁊ vētilaẗ in tribulatōe. ac tēptatōe
purior efficiẗ. Un̄ Iac. j. Om̄e gaudiū ex/
ſtimate frēs cū i varias tēptatōes īcideritȝ
ſciētes quia probatio fidei veſtre pacien/
tiam operaẗ. Pacientia autem opus perfe
ctū hȝ. De ſcōo vicȝ fructu bonorꝫ opm̄ ſic
dr̄ Gal. v. Fruct⁹ āt ſpūs charitas. gaudiū
pax. pacia. lōganimitas bonitas. benigni/
tas. māſuetudo. ꝯtinētia caſtitas. Un̄ ꝓpt
fecūditatē bonorꝫ opm̄ ⁊ ꝟtutū brūs Ber.
ꝯpat ꝯſciāȝ agro bn̄dictōis. Conſcia inq̄
bōa ē titul⁹ religiōis. ager bn̄dictōis tēplū
Salomonis. ort⁹ deliciarꝫ. aureū reclinato/
rium. gaudium angelorum. Archa federi/
thesaurus regis. aula dei. habitaculū ſpi/
ritusſancti. liber ſignatus et clauſus. i die
iudicij aperiendus. De tertio. Ubi eīm mi/
nus ē peccati maior eſt ſecuritas. Stimu/
lus autem ſeu aculeus eſt peccatū. Unde
qui eo caret nichil ſibi eſt conſcius. audet
loqui. arguere. mori. viuere. iudicis adire
preſentiam. et expectare ſententiam. Non
eſt ergo regnum dei eſca et potus. ſed iu/
ſticia et pax et gaudium in ſpirituſancto.
Roꝫ. xiiij. Ratio ē. q̄ꝛ q̄ ineūt h⁹ pacȝ ꝯſilia

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſequit̃ eos gaudiũ. Prouer. xij. De quarto
ad pacem em̃ ſeq̃t̃ tranquillitas. tranq̃llita
tē ſuauitas. ſuauitatem iocũditas. Eccl. j.
Religioſitas cuſtodiet iuſtificabit cor. iocũ
ditatem atq; gaudiũ dabit. Multoꝝ bñfi
cioꝝ recordatio iocũdiſſima eſt. Vñ Ber.
ſup cantica. Nihil glorioſius teſtionio cõ/
ſcientie. cũ veritas in mēte fulget ꝛ mens ĩ
veritate ſe videt. ſed qualē pudicā verecũ/
diam pauidā circũſpectā nichil admitten/
tem q̃d euacuet gloriā ꝯſcientie. atteſtante
ſibi in nullo ꝯſcientia q̃ erubeſcat p̄ñtiam
veritatis. Sed ecõtrario nullꝰ dolor acri/
or. amarior. ꝛ acerbior. remorſu cõſcientie
corrupte. vbi remordet ꝓpria conſcientia.
terret diuina ſentētia. incerta poſſibilitas
reſurgendi. incerta oportunitas ꝯfitendi.
incerta cauſalitas moriendi. Tertiũ gau/
dium eſt fraterne charitatis ad diffunden
dũ cõmunicabile. hoc eſt gaudiũ charita/
tis q̃ non gaudet ſuper iniquitate. cõgau/
det em̃ veritati. j. Cor. xiij. Gaudiũ meũ
ait ap̄lus omniũ veſtrũ eſt. Hoc em̃ gau/
diũ p̄mũ eſt de peccatoꝝ reconciliatione ꝛ
conuerſione. Sic paterfamilias oſtendit
gaudiũ ad filiũ prodigũ Luc. xv. Epulari
iquit ꝛ gaudere oportebat. quia frater tuꝰ
mortuus fuerat et reuixit. perierat ꝛ inuē/
tus eſt. Secundo de penitētis conuerſiõe
Sic gaudet angelus de ſue cuſtodie dele
gato. dum reductus ad ſtatum grē purgat̃
et ꝓſperatur per opera penitentie. Lu. xv.
Gaudium eſt angelis dei ſup vno pecca/
tore ꝛc. Tertio de cõcordi cõnetione Sic
gaudet prelatus de ſubdito. Philippeñ. ij.
Implete gaudiũ meum vt idem ſapiatis.
Eandem charitatē habētes vnanimes id
ipſum ſentientes. Et quarto de pſeueran/
tie cõſũmatione. Sicut gaudet doctor de
diſcipulo Phil. iiij. Itaq; fratres mei cha
riſſimi Gaudiũ et corona mea. ſic ſtate in
domino chariſſimi ſicut membra in corpe
vt ꝯdoleatis ꝛ ꝯgaudeatis ſic. ſicut rami in ſti
pite ꝛ pſeueretis ſic. ſicut palmites in vite
et fructificetis. Hoc em̃ gaudiũ charitatis
oĩa ſuffert. oĩa credit. oĩa ſperat. oĩa ſuſtiet.
j. Cor. xiij. Vñ ait Ber. ſup cantica ſer. xix
Dulcis ꝛ ſuauis ē charitas q̃ feſſos alleuiat
ꝛ debiles roborat. meſtos letificat. eſurien
tes reficit. iocũdat reficiētes. qꝛ nõ querit
q̃ ſua ſũt. ſ; q̃ ihu xp̄i. Quartũ eſt gaudiũ
eterne felicitatis ad ꝑfruēdũ. qꝛ ꝯtēplabile
Beatitudo eſt gaudiũ de veritate Augꝰ. j.
ꝯfeſ. non ſemiplenũ ſed ſupplenũ. Primo
quia eſt incõprehenſibile captu. Mat. xxv
Intra in gaudiũ dñi tui. De q̃ Anſelmꝰ in
ꝓſologiõ. c. vltio. Inueni plenũ gaudiũ et
plꝰ q̃ꝫ plenum. Pleno quippe corde. plena
mente. plena aĩa. pleno toto hoĩe gaudio
illo. Adhuc ſupra modũ ſuperat illō gau/
dium. nõ em̃ illud totũ gaudiũ intrabunt
gaudentes ſed toti gaudentes intrabunt
gaudium. Secũdo quia eſt impmiſcibile
luctu Iſa. lj. Gaudiũ et exultationem obti
nebũt ꝛ fugiet dolor ꝛ gemitus. Tertio qꝛ
infaſtidibile guſtu. Iſa. xij. Haurietis aq̃s
in gaudio de fontibus ſaluatoris. Et. lj.
Gaudiũ et leticia inuenit̃ in ea ꝛ gratiarũ
actio et vox laudis. Quarto qꝛ inamiſſibi
le ſtatu. Joh. xvj. Gaudiũ vr̃m nemo tol/
let a vobis. Iſtud gaudiũ promittit xp̄s
ſuis pro triſticia quã h̄ patiuntur. Ad q̃d
gaudium nos ꝑducat ipe gaudioꝝ eterno
rum auctor qui viuit et regnat. ꝛc.

Dominica quarta poſt paſca. I
Sermo. LXVII

Cum venerit ille ſpũs veritatis docebit vos oēm
veritatē. Joh. xvj. Sic ait Augꝰ
in ep̄la ad btm̃ Hiero. incõꝑabiliter pul/
crior eſt ꝟitas xp̄ianoꝝ q̃ꝫ helena grecorũ.
Mir certe ē. cur hoĩes xp̄iani ĩ acq̃renda
veritate ſint multũ deſidioſi. cũ vt refert
Troiana hiſtoria ꝑ acq̃rēda helena. multa
Paris cũ ſuis Troianis ſubijt ꝑicula. et
tandē vite diſcrimina. Sed certe ĩ ꝓmpro
cauſa eſt triplex. Nam ſic dicit Rabi moy/
ſes li. j. c. xxx. allegando Alexandrũ phm̃
grecũ. tria ſunt que impediũt hoĩeʒ appre/
hendere veritatē. ſcʒ amor altitudinis. Ec
ce ſuperbia. profunditas rei inueſtigande
Ecce rerum celeſtiũ excellentia. et ignorā/
tia inquiſitoris ſiue breuitas potētie. Ec/
ce defectus nature. In noſtro autem tem/
pore quarta cauſa eſt quam non numerat
Allexander. quia nõ erat tempe ſuo. et hec
eſt ſocietas nutritiua. quam vt dicit Rabi
moyſes. In natura hominis eſt amor ſe/
quendi illud cum quo habet ſocietatem et
diligere ea in quibus nutritus eſt. adeo qꝺ
videbis habitatores villarum. licet ſint
ibi in ſordibus et in defectu delectabiliũ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN